

**ภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จังหวัดสุราษฎร์ธานี**
**ACADEMIC LEADERSHIP OF EDUCATIONAL ADMINISTRATORS
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2 SURATTHANI PROVINCE**

อมรเทพ สุริปะ

Amonthep Suripa

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Educational Administration Faculty of Education Bangkok Thonburi University

Email: Amonthep.nui@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาาระดับภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ได้แก่ ครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,879 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามแบบมาตรวัด 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ (2) ภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามอายุ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการยอมรับนับถือมีความแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางการวิชาการ, ผู้บริหารการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2, จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study the academic leadership of educational administrators under the Secondary Educational Service Area Office 2, Suratthani province, and (2) to compare the academic leadership of educational administrators. under the jurisdiction of the secondary educational service area office 2, Suratthani province classified by age and work experience.

This research was a survey research. The population was 1,879 teachers of the secondary educational service area office 2 Suratthani province. The sample size was determined by Krcic and Morgan's table, totaling 320 people. Instrument used for collecting data was a five-point rating scale questionnaire. Statistics used in the analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

Major findings: (1) academic leadership of educational administrators under the secondary educational service area office 2, Suratthani province in overall and each aspect was at high level, and (2) academic leadership of educational administrators under the Secondary Educational Service Area Office 2, Suratthani province, classified by age in overall was not different, when considering each aspect, acceptance and respect was different at the significance level of 0.05, and when classified by work experience, in overall and each aspect were not different.

Keywords: Academic Leadership, Educational Administration, Secondary Education Service Area Office 2, Suratthani Province.

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านวิทยาการและความก้าวหน้าของ เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทำให้นานาประเทศทั่วโลกต้องไข่ก่กลยุทธ์ต่าง ๆ ทั้งใน ด้านความร่วมมือ และการแข่งขันด้าน สินค้าและบริการ เพื่อความอยู่รอดและผลประโยชน์ของประเทศเป็นเหตุผลสำคัญที่ทั่วโลกต้องเร่งพัฒนากำลังคนให้มี คุณภาพเทียบมาตรฐานสากลจึงเป็นแรงผลักดัน สำคัญที่ทำให้หลายประเทศต้องปฏิรูปการศึกษา ดังนั้นคุณภาพการศึกษา จึงเป็นตัวบ่งชี้สำคัญประการ หนึ่งสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยตัวแปรที่สำคัญคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหาร สถานศึกษาจะต้องมี ทักษะภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้นำทีมแห่งการเรียนรู้ มีความเป็นมืออาชีพ สามารถบริหารงานให้ เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั่วทั้งองค์กร สร้างบรรยากาศที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วม สามารถเชื่อมโยง สภาพปัจจุบัน และภาพอนาคต มุ่งพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุ เป้าหมายร่วมกันได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการและรากฐานที่สำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้า และเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ พร้อมทั้งยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยคนที่มี คุณภาพเป็นประการสำคัญ ประเทศที่ประชากรได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงทั้งประเทศก็จะประสบความสำเร็จในการพัฒนา เกือบทุกด้าน การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สามารถดำเนินชีวิตในสังคม ได้อย่างมีสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ การศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ ถ้าสถานศึกษาขาดคุณภาพ เสื่อมโทรมลงจะทำให้คุณภาพประชากรและกำลังคนของประเทศตกต่ำลง ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์และเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ความสำคัญของการศึกษาต่อการพัฒนาประเทศนี้จะเห็นได้จาก แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ระบุว่า “การศึกษาเป็น กระบวนการที่จะทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีสันติสุข และ สามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ” (ธีร ศักดิ์ เจิมมงคล, 2550)

คุณภาพของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารภายในสถานศึกษาที่ผู้บริหารต้องแสดงบทบาทความเป็น ผู้นำและทำงานร่วมกับบุคลากร โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ มีความพอใจและมีความสุขในการ ทำงาน การบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพนั้นมักขึ้นกับลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารโรงเรียน จะต้องมีการภาวะผู้นำและการใช้อำนาจของผู้บริหารในการใช้อิทธิพลที่ทำให้ผู้อื่นยินยอมทำตามความต้องการของตน (สุมาพร

ทำทอง, 2554) ผู้นำเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการบริหารงาน เพราะผู้นำเป็นตัวแทนองค์กร เป็นจุดรวมพลังของบุคคลในองค์กร เป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ด้วยความเต็มใจหรือไม่เต็มใจจากสมาชิกในแต่ละสถานการณ์ เพื่อทำหน้าที่นำพาหมู่คณะให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้อำนาจที่เขามีในการโน้มน้าวและกระตุ้นให้สมาชิกปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ (ณัฐพันธ์ เขจรนันท์, 2551)

ภาวะผู้นำจึงเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในการดำเนินการบริหารจัดการการศึกษาเนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่เป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของโรงเรียน ผู้นำจึงควรมีบทบาทในการเป็นผู้รับรู้ ผู้ประสานงาน สนับสนุนอำนวยความสะดวกเพื่อให้สมาชิกในหน่วยงานได้ใช้ความสามารถของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ลิเคอร์ท (Likert, 1961 อ้างถึงใน สุมาพร ทำทอง, 2554) ประสิทธิภาพขององค์กรอาจพิจารณาได้จากความพึงพอใจของสมาชิกในหน่วยงานนั้น ผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำ กล่าวคือ ต้องเป็นตัวอย่างในด้านพฤติกรรมและเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียน ศิลปะของบุคคลหนึ่งที่สามารถโน้มน้าวให้บุคคลหนึ่งหรือหลายคนได้แสดงพฤติกรรมของตนเองตามที่ผู้นำประสงค์ ภายใต้สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งเพื่อให้บรรลุไปตามเป้าหมายของส่วนรวมหรือของผู้นำได้อย่างไม่มีเงื่อนไข (สันติ บุญภิรมย์, 2554) และเป็นการใช้อำนาจต่อบุคคลอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จต่อองค์กรนั่นเอง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีโรงเรียนในการกำกับดูแลเขตติดตามผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งหมด 44 โรงเรียน โรงเรียนซึ่งจะต้องขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไปสู่เป้าหมายให้ผู้เรียนเป็น คนดี คนเก่ง และมีสุข เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันที่มีการแข่งขันด้านการศึกษาที่เพิ่มสูงขึ้นที่มีการปฏิบัติงานภารกิจเกี่ยวกับกิจกรรมในการกำหนดจัดทำแผนการดำเนินงานตามแนวหลักสูตรและสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการประเมินผลระดับชาติ พบว่า การ ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - NET) ระหว่างปีการศึกษา 2560 - 2562 ในแต่ละทักษะและรายวิชาที่มีการ ทดสอบมีผลคะแนนเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่น้อยกว่าระดับประเทศและมีคะแนน เฉลี่ยน้อยกว่าร้อยละ 50 ตามตัวชี้วัดของเป้าหมายการจัดการศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติ (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2, 2565)

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว จึงเป็นมูลเหตุจูงใจสำคัญที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อนำเสนอผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารให้สามารถพัฒนางานหรือองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้า

วัตถุประสงค์การวิจัย

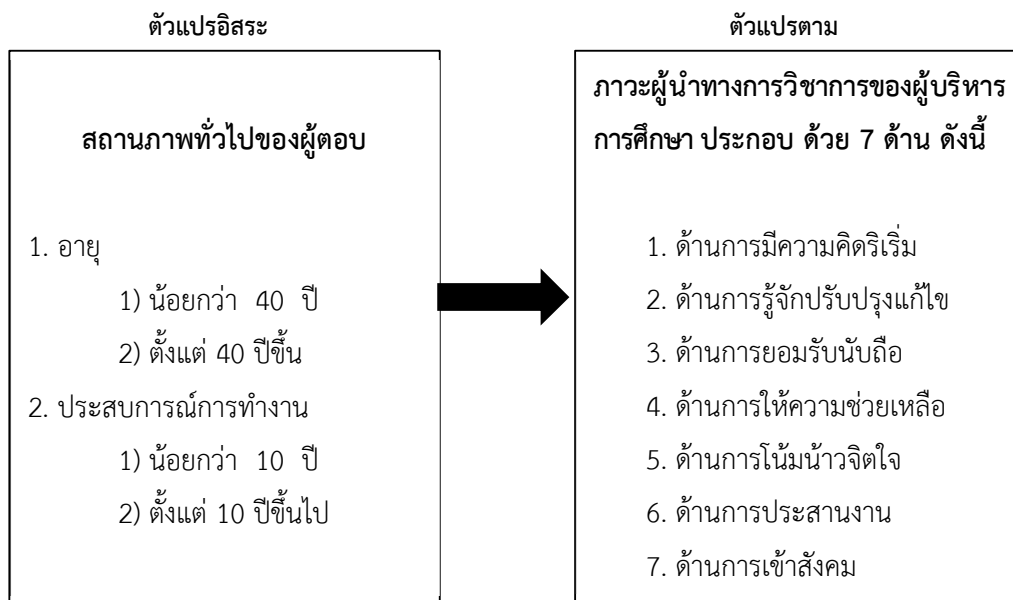
1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุ และประสบการณ์การทำงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีภาวะผู้นำทางการวิชาการต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัย ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามกรอบแนวคิดของกริฟฟิธส์ (Griffiths) ซึ่งประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการประสานงาน และด้านการเข้าสังคม โดยผู้วิจัยได้กำหนด อายุ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน เป็นตัวแปรต้น ดังภาพ

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจเพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 ในบทนี้จะกล่าวถึง

- 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,879 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยการสุ่มอย่างง่าย โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970: 608) คำนวณสัดส่วนแบบโควตา ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 320 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1 ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 1 ชุด มี 3 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามมีลักษณะตรวจสอบรายการ (Checklist) สอบถามเกี่ยวกับ อายุ และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 45 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับเนื้อหา 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีความคิดริเริ่ม 2) ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข 3) ด้านการยอมรับนับถือ 4) ด้านการให้ความช่วยเหลือ 5) ด้านการโน้มน้าวจิตใจ 6) ด้านการประสานงาน 7) ด้านการเข้าสังคม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
2. ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถาม (Questionnaire) จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยเพื่อขอคำแนะนำและพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามในแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ หรือลักษณะที่ต้องการจะวัด (IOC) โดยใช้เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (สันติ บุญภิรมย์, 2557: 94) โดยมีค่าเที่ยงตรงตามเนื้อหา เท่ากับ 0.80 ขึ้นไป

4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแล้วนำไปใช้ทดลอง (Try - out) กับผู้บริหาร และครูใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีจำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1 ผู้วิจัยได้ขอหนังสือคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และเก็บคืน

2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบ พบว่าสมบูรณ์ทั้ง 320 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ทำการวิเคราะห์โดยใช้ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ แล้วนำมาเสนอผลการวิเคราะห์ลงในตาราง

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division) เป็นรายด้านและรายข้อ แล้วนำไปแปลผลโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ตามแนวทางของเบสท์ (Best อ้างถึงในทองใบ สุดชาติ, 2549: 228) ดังนี้

3. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตาม อายุ และประสบการณ์การทำงาน แล้วนำมาวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในแต่ละด้าน โดยการประมวลความคิดเห็นในแต่ละด้านแล้วนำเสนอข้อมูลในรูปความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC) โดยการหาค่าดัชนีของความสอดคล้องกันระหว่างระหว่างคำถามในแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์

2) การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach, 1990: 204 อ้างถึงในทองใบ สุดชาติ, 2549: 229)

2. สถิติพื้นฐานประกอบด้วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ความถี่ (Frequency)

2) ร้อยละ (Percentage)

3) ค่าเฉลี่ย (Mean)

4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-Test)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่องภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตาม อายุ และประสบการณ์ การทำงาน พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 320 คน ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 198คน คิดเป็นร้อยละ 61.88 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 55.93

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีรายละเอียดดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเข้าสังคม) รองลงมา คือ ด้านการประสานงาน และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข และด้านการให้ความช่วยเหลือ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตาม อายุ และประสบการณ์ การทำงาน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ภาวะผู้นำด้านการมีความคิดริเริ่ม ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน และผู้บริหารต้องมีแผนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ
2. ภาวะผู้นำด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารต้องจัดหาวิทยากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับครูและนักเรียน และผู้บริหารต้องมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศในการทำงานอย่างมีความสุข
3. ภาวะผู้นำด้านการยอมรับนับถือ ผู้บริหารจะต้องร่วมรับผิดชอบเมื่อครูทำงานผิดพลาดหลังจากมอบหมายงาน และผู้บริหารจะต้องยอมรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลของครู
4. ภาวะผู้นำด้านการให้ความช่วยเหลือ ผู้บริหารจะต้องแนะแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาส่วนตัวให้กับครู และผู้บริหารต้องมีความจริงใจในการให้ความช่วยเหลือครูที่มีปัญหาเดือดร้อน
5. ภาวะผู้นำด้านการโน้มน้าวจิตใจ ผู้บริหารจะต้องคอยโน้มน้าวจิตใจ ศรัทธา ความเชื่อมั่นของผู้ร่วมงาน ด้วยคำพูดและการกระทำอยู่เสมอ และผู้บริหารต้องมีความสามารถพูดโน้มน้าวจิตใจให้ผู้ร่วมงานและบุคลากรในชุมชนร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาการจัดการศึกษา
6. ภาวะผู้นำด้านการประสานงาน ผู้บริหารต้องจัดให้ครูได้พบปะสังสรรค์กันตามโอกาสต่าง ๆ ที่เหมาะสม และผู้บริหารยังต้องสามารถประสานงานกับครูให้ปฏิบัติงานร่วมกัน
7. ภาวะผู้นำด้านการเข้าสังคม ผู้บริหารจะต้องเข้าร่วมงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม และผู้บริหารยังจะต้องร่วมสังสรรค์และเป็นกันเองกับผู้ร่วมงานตามโอกาสอันควร

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน กับการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษา
2. ควรศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่นอกเหนือจากบุคลากรครู เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กนกพรณ ยังบุญสุข. (2558). *ภาวะผู้นำทางการวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอกะเนียงจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- กนิษฐา รัตนพัทธยากร. (2560). *คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานมหาวิทยาลัยพะเยา*. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะมหาวิทยาลัยพะเยา.
- กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน. (2553). *เส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพของข้าราชการ สายงานนักวิชาการพัฒนาฝีมือ
กระทรวงศึกษาธิการในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)*. กรุงเทพฯ :
กระทรวงแรงงาน.
- ชรัตน์ ทวีวงศ์. (2553). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอแกลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ระยอง เขต 2*. งานนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กมลวรรณ รอดจ่าย. (2553). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก*. ปริญญาครุศาสตรดุสิต
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัมพล ธิติกร. (2551). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ตามการรับรู้และความคาดหวังของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาลำปาง เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- กิจสุพัฒน์ ศรีภักดิ์. (2549). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต1.*
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรุณี แก้วเอี่ยม. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.
- จันทร์ศรี ภูติอริยวัฒน์. (2551). *ภาวะผู้นำของคณบดีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถาบันอุดมศึกษา
เอกชน*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชวนจิต รักเถาว์. (2552). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน
เอกชนในจังหวัดปัตตานี*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชูยศ ศรีวรรณ. (2553). *ปัจจัยแรงจูงใจต่อผลการปฏิบัติงาน:กรณีศึกษาขององค์การบริหาร ส่วนตำบลเขตอำเภอ
เมือง จ.นครราชสีมา*. หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค
สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา สำนักวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 12. นนทบุรี : ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์ โปรดักส์
จำกัด.
- ชาลียะห์ ตะเข็ง. (2555). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ณภัทร เรืองบุญสง. (2551). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ระยอง เขต 2*. งานนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐภัทร พิณโส. (2555). *พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษาอำเภอเมืองปัตตานี*. การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

- ณัฐธยาน์ มานุษ. (2553). *การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเมืองจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรรณวิษา ไชยลาแสง. (2551). *การศึกษาภาวะผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อทีมงานที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วิเชียร วิทยอดม. (2551). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพมหานคร : ธนัชการพิมพ์.
- วินัย ทิมย้ายงาม. (2549) *พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- วีรัตน์ สายสุด. (2549). *การสร้างประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธรเขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.